

Onkoprevencia si na východnom Slovensku zaslúži najvyššiu prioritu

Región východné Slovensko

Úmrtnosť na nádorové ochorenia^{1,4}

Košický samosprávny kraj

2 694 ľudí

zomrelo na rakoviny spôsobené HPV v období 2012 - 2022

Prešovský samosprávny kraj

2 237 ľudí

zomrelo na rakoviny spôsobené HPV v období 2012 - 2022

Vybrané nádorové ochorenia spojené s infekciou ľudským papilomavírusom (HPV)*

HPV infekcia sa netýka len žien, ale aj mužov, pričom môže viesť k vzniku rôznych typov rakovín u oboch pohlaví, nielen k rakovine krčka maternice, ktorá sa s HPV najčastejšie spája.

Košický samosprávny kraj

1. najvyššia úmrtnosť na **rakovinu nosohltana**
1. najvyššia úmrtnosť žien na **rakovinu pošvy**
3. najvyššia úmrtnosť na **rakovinu konečníka**
3. najvyššia úmrtnosť na **rakovinu anusu a análneho kanála**

Prešovský samosprávny kraj

1. najvyššia úmrtnosť na **rakovinu nosohltana**
2. najvyššia úmrtnosť mužov na **rakovinu penisu**
2. najvyššia úmrtnosť na **rakovinu konečníka**
2. najvyššia úmrtnosť na **rakovinu hrtana**

~ 48 žien ročne

zomrie na východnom Slovensku v dôsledku rakoviny krčka maternice⁴

Účasť žien na skríningu rakoviny krčka maternice²

Východné Slovensko v porovnaní s ostatnými krajinami a okresmi Slovenska (2021 - 2023)

Hoci účasť na skríningu rakoviny krčka maternice na celom území Slovenska v posledných rokoch narastá, **Košický a Prešovský samosprávny kraj** sa držia na posledných priečkach s najnižšou mierou účasti žien vo veku 23 - 64 rokov, pre ktoré je tento skríning určený.

Podiel žien vo veku 23 - 64 rokov, ktoré absolvovali skríning karcinómu krčka maternice v krajinách²

(na základe pozvánky, v jednoročnom intervale)

2021 2022 2023

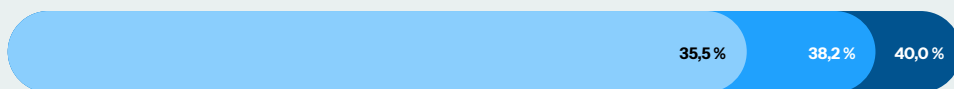
Košický kraj

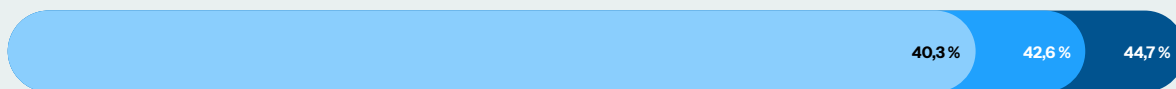
Prešovský kraj

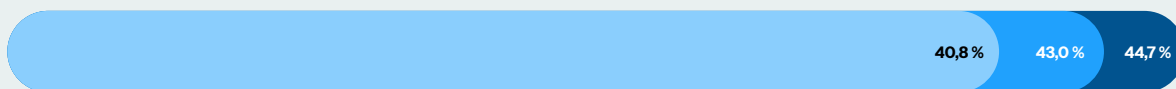
Banskobystrický kraj

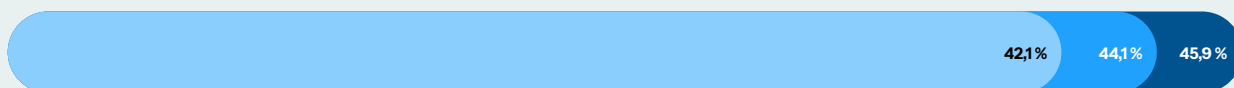
Bratislavský kraj

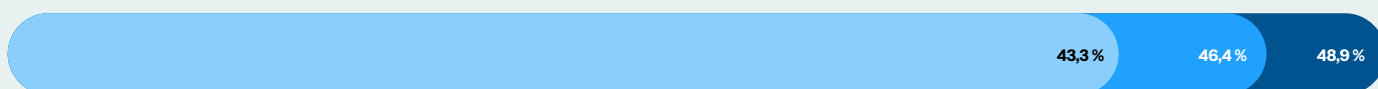
Nitriansky kraj

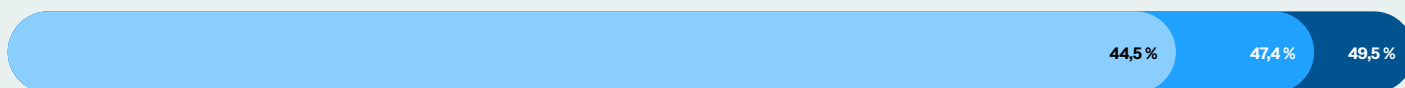
Trnavský kraj

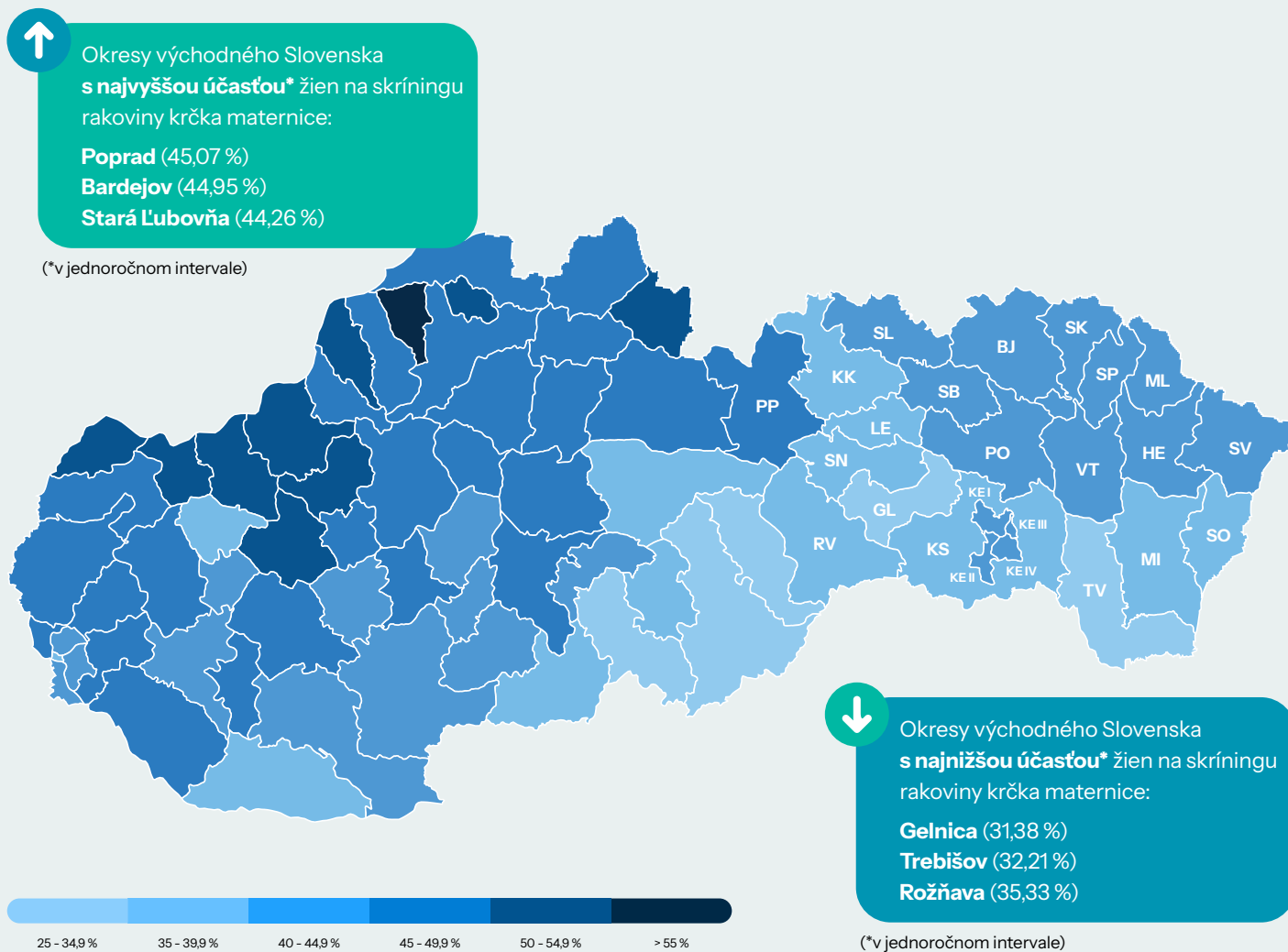
Žilinský kraj

Trenčiansky kraj

Rozdiely v účasti žien vo veku 23 - 64 rokov na skríningu karcinómu krčka maternice medzi okresmi² (2023) (na základe pozvánky, v jednoročnom intervale)

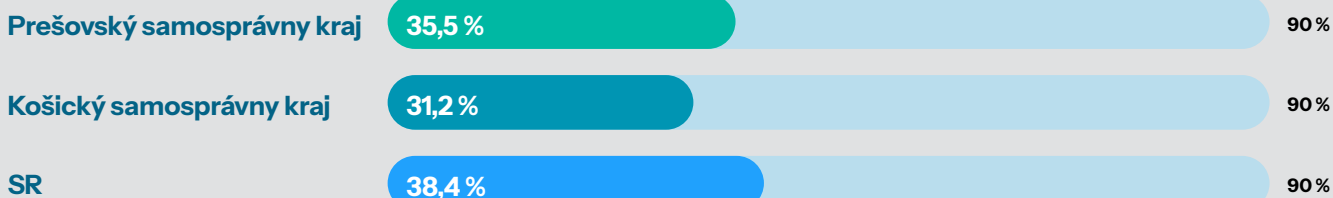

Zaočkovanosť detí proti rakovinám, ktoré spôsobuje HPV (2023)^{3*}

Ako sa nám darí v dosahovaní cieľov zaočkovanosti?

V súlade s medzinárodnými odporúčaniami Európskej komisie a Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) sa **Slovensko zaviazalo do roku 2030 dosiahnuť 90 % zaočkovanosť dievčat a výrazne zvýšiť zaočkovanosť chlapcov vo veku 12 až 14 rokov proti rakovinám, ktoré spôsobuje HPV.**

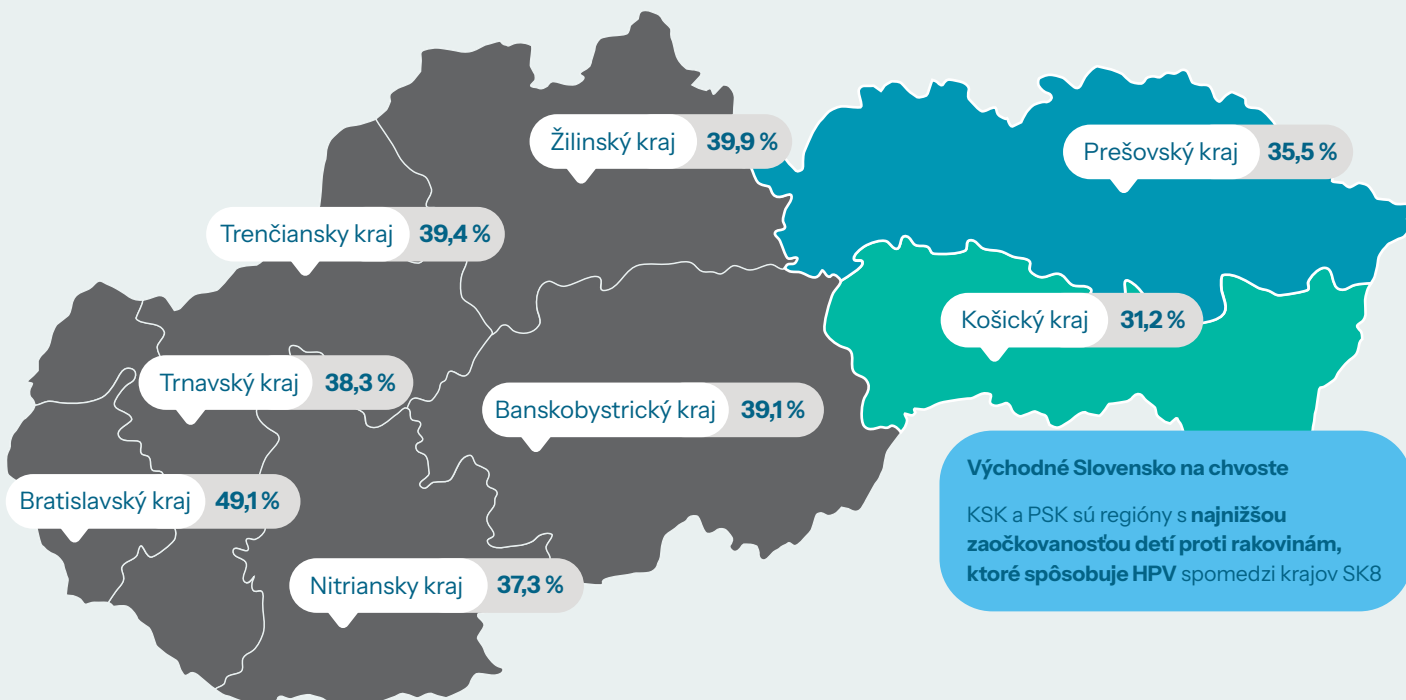
Priestor do dosiahnutia cieľa zaočkovanosti detí vo veku 12 rokov proti rakovinám, ktoré spôsobuje HPV^{3*} (najmenej 1 dávkou vakcíny)

Východné Slovensko v porovnaní so zvyškom krajiny

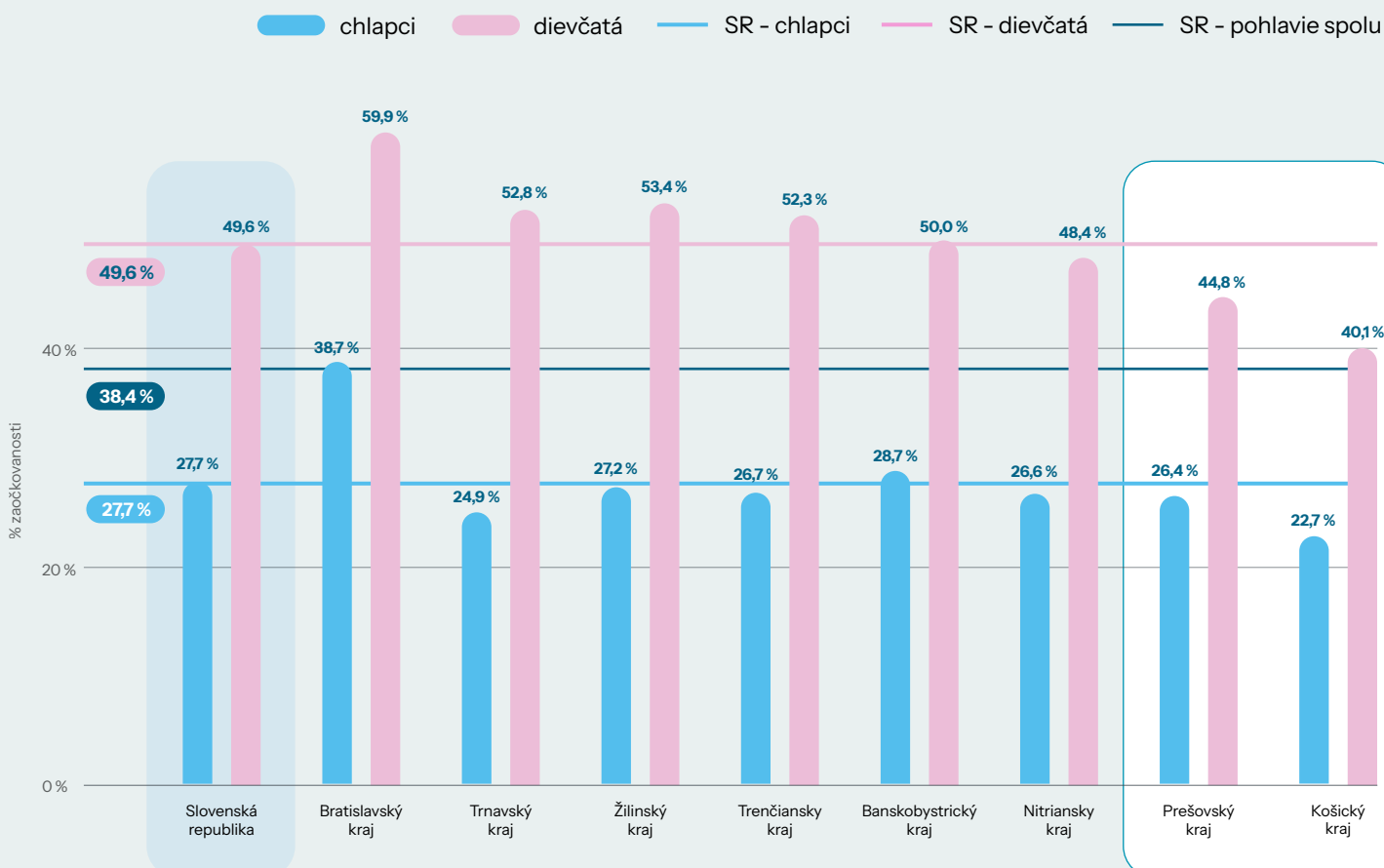
Zaočkovanosť detí vo veku 12 rokov proti rakovinám, ktoré spôsobuje HPV v krajoch^{3*}

(najmenej 1 dávkou vakcíny; 2023)

Zaočkovanosť detí vo veku 12 rokov proti rakovinám, ktoré spôsobuje HPV podľa pohlavia v krajoch^{3*}

(najmenej 1 dávkou vakcíny; 2023)

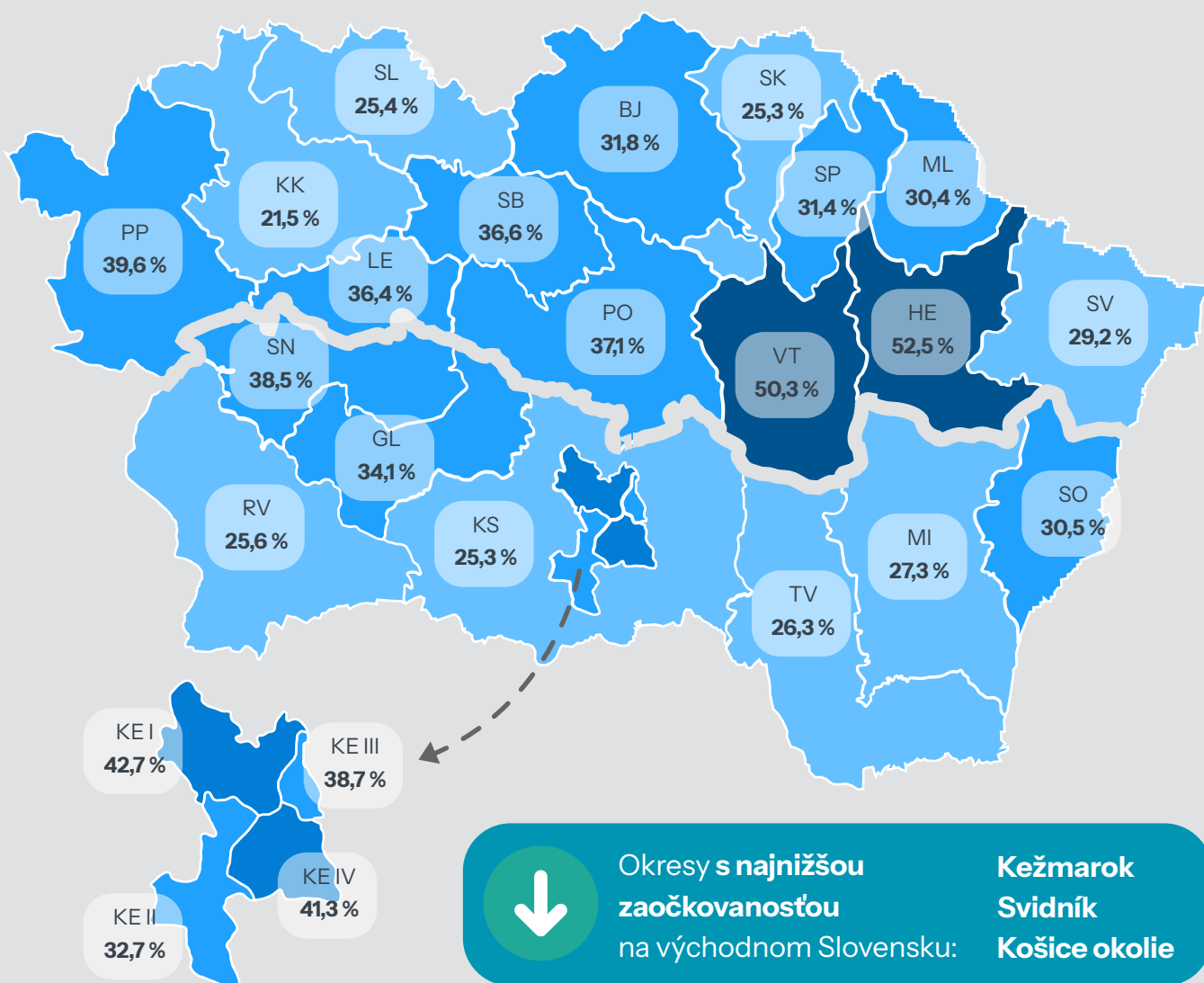
Regionálne rozdiely medzi okresmi východného Slovenska

Rozdiely v zaočkovanosti detí vo veku 12 rokov proti rakovinám, ktoré spôsobuje HPV medzi okresmi Košického a Prešovského kraja^{3*} (najmenej 1 dávkou vakcíny; 2023)

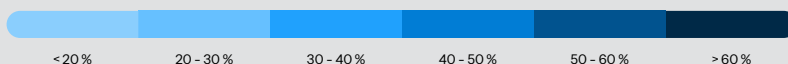
Okresy s najvyššou zaočkovanosťou na východnom Slovensku:

Humenné
Vranov nad Topľou
Košice I

Okresy s najnižšou zaočkovanosťou na východnom Slovensku:

Kežmarok
Svidník
Košice okolie

Prešovský kraj
BJ: Bardejov
HE: Humenné
KK: Kežmarok
LE: Levoča
ML: Medzilaborce
PP: Poprad

PO: Prešov
SB: Sabinov
SV: Snina
SL: Stará Ľubovňa
SP: Stropkov
SK: Svidník
VT: Vranov nad Topľou

Košický kraj
GL: Gelnica
KE I: Košice I
KE II: Košice II
KE III: Košice III
KE IV: Košice IV

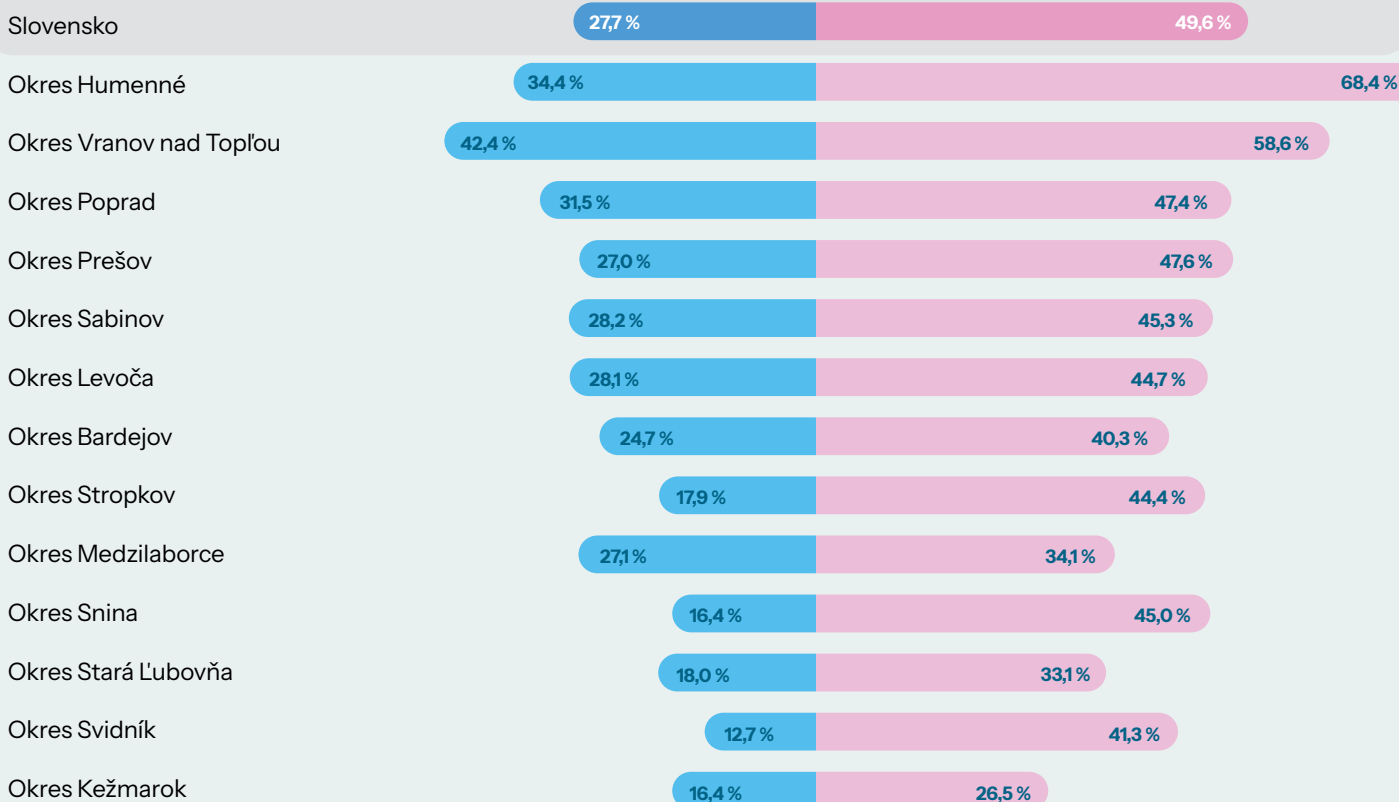
KS: Košice okolie
MI: Michalovce
RV: Rožňava
SO: Sobrance
SN: Spišská Nová Ves
TV: Trebišov

Rozdiely v zaočkovanosti dievčat a chlapcov vo veku 12 rokov proti rakovinám, ktoré spôsobuje HPV^{3*}

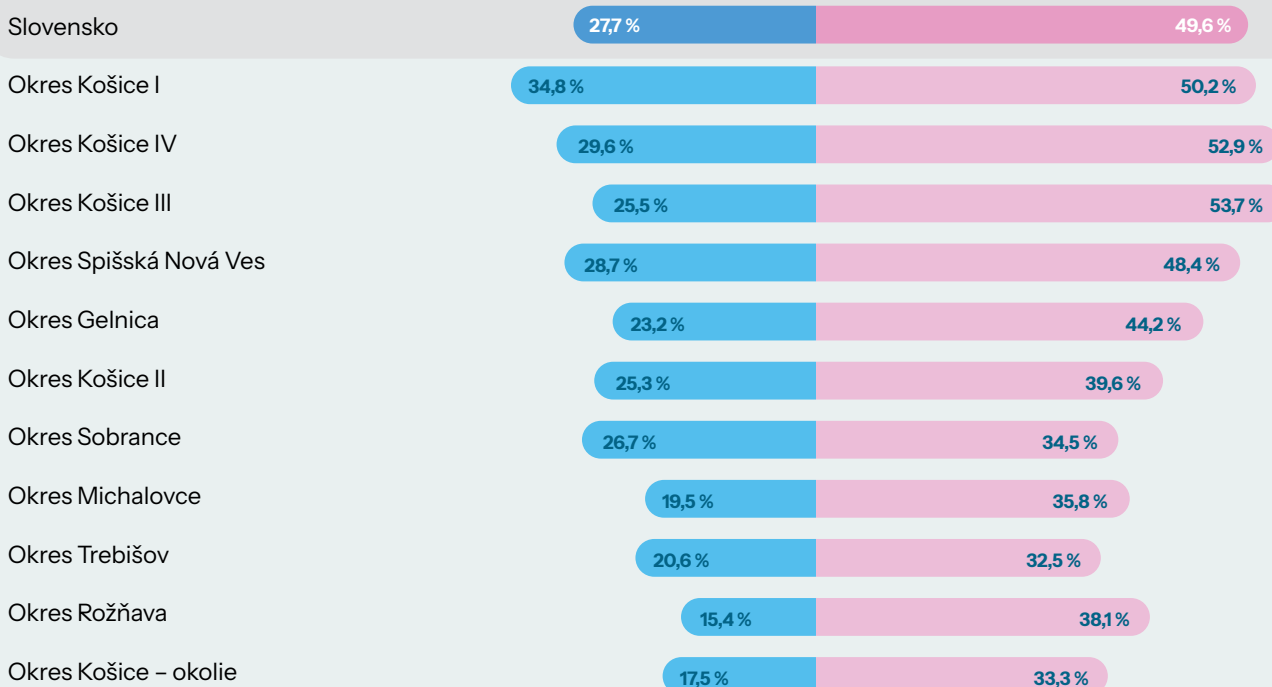
(najmenej 1 dávkou vakcíny; 2023)

chlapci dievčatá SR - chlapci SR - dievčatá

Prešovský samosprávny kraj

Košický samosprávny kraj

Metodická poznámka

*Očkovanie proti HPV sa podáva na ochranu pred ochoreniami spôsobenými typmi HPV, ktoré sú obsiahnuté v očkovacej látke. Tieto ochorenia zahŕňajú prekancerózne poruchy a rakovinu ženských pohlavných orgánov (krčka maternice, vonkajších pohlavných orgánov a vagíny), prekancerózne poruchy a rakovinu konečníka u chlapcov a mužov a u dievčat a žien.

Zdroje použitých dát

¹ **Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI), Národný onkologický register Slovenskej republiky.** Prezentácia výstupov. Úmrtnosť v jednotlivom roku podľa územného členenia. Stav spracovania k 02/2025. Dostupné na: <https://iszi.nczisk.sk/nor.sr/mortalita>

² **Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI).** Onkologické skriningové programy. Dostupné na: https://www.nczisk.sk/Statisticke_vystupy/Tematicke_statisticke_vystupy/Onkologicke_skriningove_programy/Pages/default.aspx / Microsoft Power BI

³ **Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI).** Zaočkovanosť detí vo veku 12-14 rokov proti ľudskému papilomavírusu (HPV) v Slovenskej republike za obdobie rokov 2018-2023. Dostupné na: https://www.nczisk.sk/Statisticke_vystupy/Tematicke_statisticke_vystupy/Preventivna_starostlivost/Pages/Ockovanie-deti-proti-virusu-HPV.aspx

⁴ **Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI).** Incidencia registrovaných nádorových ochorení v Slovenskej republike. Úmrtnosť na nádorové ochorenia v Slovenskej republike (2022). Dostupné na: https://www.nczisk.sk/Statisticke_vystupy/Tematicke_statisticke_vystupy/Onkologia/Incidencia_registrovanых_nadorovych_ochoreni_NOR_SR/Pages/default.aspx